

Az ügyvédek szerepe a bírósági közvetítói eljárásban

Az ügyvédekről szóló tv. 1. §-a kimondja, hogy az ügyvéd közreműködik abban, hogy **az ellenérdekű felek a jogvitájukat megegyezéssel** intézzék el. Az ügyvédek részvétele igen fontos a felek számára a közvetítói eljárásban is. Maga az ügyvéd is lehet mediátor, végezhet közvetítói tevékenységet. Ilyenkor azonban figyelembe kell venniük a Kvtv. összeférhetetlenségi szabályait (25.§), továbbá a közvetítói szerepkörben jogi képviselői tevékenységet egyáltalán nem láthatnak el.

Az ügyvédek szerepe a közvetítés során

Az ügyvédek és ügyvéd-mediátorok hitelesen tudják a per és a közvetítés közti választásban segíteni az ügyfeleket, mivel felvilágosítást tudnak adni arról, hogy jelentős **különbség van a közvetítés és az ügyvédi egyeztetés, egyezségkötés között**, mivel a mediáció gyakorlata, módszertana eltérő elvi alapokon nyugszik.

- Az ügyvédek szerepe a közvetítés alkalmazása körében, hogy az adott jogvita és az abban rejlő konfliktus **leghatékonyabb megoldását javasolják** ügyfeleiknek és támogassák a közvetítés mindkét fél általi igénybevételét.
- Az ügyvédeknek jelentős a szerepe az olyan ügyekben, amelyekben összetett jogi problémával áll szemben a közvetítő, mivel ő jogi szempontból nem ítélné meg az ügyet. Ilyen

esetben kifejezetten kívánatos is az ügyvédi részvétel, mivel a felek **a jogi ismereteket az ügyvédtől kapják** meg és a megállapodásukat ennek ismeretében köthetik meg. Ez a lehetőség garanciát ad arra, hogy a közvetítő, akár még ha jelentős jogi szakértelemmel is rendelkezik, ne kerüljön ki a közvetítői feladatkörből, és ne kelljen állást foglalnia egy jogi kérdésben, mivel ez közvetítőként nem feladata.

- Ha az ügyvéd az ügyfelével folytatott konzultáció és az átadott iratok alapján úgy ítéli meg, hogy
 - (1) üzleti érdekek indokolják a további üzleti kapcsolatok fenntartását,
 - (2) a gyorsaságon egy vállalkozás léte múlik, vagy egy családi konfliktus elmérgesedése vagy
 - (3) olyan érzelmi okok, családi viszonyok állnak a jogvita háttérében, amelyet feltétlenül kezelni kell, javasolja a közvetítő segítségül hívását.

Az ügyvéd megbízása ezzel nem válik okafogyottá, hiszen a közvetítő feladata a felek közötti **párbeszéd újraindítására**, a konfliktus mibenlétének, okainak a feltárására, az **érdekek tisztázására**, a **felek saját megoldási javaslatainak az előhívására** koncentrálódik. Az ügyvéd jelenléte ebben a folyamatban arra garancia, hogy a formálódó megegyezésből a jogvita tárgyát képező megállapodás **jogi szabátosságát és jogszabályoknak való megfelelését a végrehajthatóság szempontjából garantálja** és ezáltal ügyfele érdekét képviselje.

- Tehát az ügyvéd a fent leírt esetben:

a.) tájékoztatja a saját ügyfelét és a másik felet is, (szükség esetén az ellenérdekű fél jogi képviselőjét is), arról, hogy a **bírósági közvetítés** alkalmazásához **bírósági eljárás megindítása szükséges** (keresetlevél, ellentmondás stb.), azonban ezen iratokban a jogvita elmérgesedését igyekszik elkerülni.

Tájékoztatja ügyfelét a bírósági közvetítés alapján igénybe vehető **illetékkedvezményekről**.

Eljár a bírósági közvetítés során létrejött **megállapodás végrehajthatóvá tétele** érdekében.

b.) bírósági **eljárás során is kezdeményezheti a bírósági közvetítés igénybevételét** és a **közvetítés során támogatja ügyfelét**.

A közvetítés anyagi vonzatai

Önkéntes közvetítésnél a felek választhatnak:

- A fél fordulhat bírósági közvetítőhöz. A bírósági közvetítői eljárás **illetékmentes**. A bírósági közvetítőknek nem kell díjat fizetni.
- Ha a fél nem bírósági közvetítőhöz fordul a közvetítői eljárás lefolytatása iránt, a közvetítő díja a felek és a közvetítő szabad megállapodásának tárgya.

Kötelező közvetítés elrendelése esetén a felek választhatnak:

- Bírósági közvetítés lefolytatása iránti kérelmet terjesztenek elő a bíróságon. A bírósági közvetítés illetékmentes eljárás, a bírósági közvetítőnek nem kell díjat fizetni.
- Az Igazságügyi Minisztérium által vezetett névjegyzékben található olyan „külső”, nem bírósági közvetítőhöz is fordulhatnak felkéréssel, aki alávetési nyilatkozatot tett. Ebben az esetben az első megbeszélés díja legfeljebb egyszer 4.000,- Ft és a megjelent felek számának szorzata. A további közvetítői ülésekre óradíj állapítható meg, amely nem haladhatja meg a 4.000,- Ft és a megjelent felek számának szorzatát óránként.
- Amennyiben a felek alávetési nyilatkozatot nem tett külső, nem bírósági közvetítőhöz fordulnak felkéréssel az IM által vezetett névjegyzékből, a közvetítői eljárás díja a fenti pontban részletezettek alapján számítandó. /A különbség az utóbbi két esetben az, hogy az alávetési nyilatkozatot tett külső közvetítő a kötelező közvetítés lefolytatása iránti felkérést köteles elfogadni/.

A nem bírósági közvetítő igényt tarthat a felmerült és igazolt költségi megtérítésére és előlegezésére is. A nem bírósági közvetítő díját és költségét a feleknek kell megfizetnie.

A peres illeték mérséklésének szabályai

- **50%** az illetékkedvezmény, ha az első tárgyalást követően nyújtják be a felek a közvetítői eljárásban készült megállapodásukat, és az egyezséget a bíróság jóváhagyja.

- **70%** az illetékkedvezmény, ha a per megszüntetését közösen kérik, ha az eljárás szünetelés folytán szűnik meg, illetve az első tárgyalást megelőzően egyezséget kötnek.
- **90%** az illetékkedvezmény, ha a felperes legkésőbb az első tárgyaláson keresetétől eláll, ha az első tárgyaláson a per szünetelésére kerül sor és a per e szünetelés folytán szűnik meg, ha a felek az első tárgyaláson egyezséget kötnek, ha a felek a per megszüntetését az első tárgyaláson közösen kérik.
- Amennyiben a felek külső közvetítőhöz fordultak, az Itv. 58. § (3) bekezdése alkalmazható. Vagyis, ha a felek az első tárgyalást követően külső mediátor előtt kötött megállapodását a bíróság egyezség formájában jóváhagyja, a peres eljárás illetéke az 50% illetékmérséklésen túl tovább csökkenthető a – külső mediátor bruttó munkadíjából - maximum 50.000,- Ft-tal. A fizetendő illeték mértéke azonban ebben az esetben sem lehet kevesebb a peres eljárás illetékének 30%-ánál. A külső mediátor 50.000,- Ft feletti díját és egyéb költségét a feleknek kell fizetniük.

Költségmentesség a közvetítői eljárásban

A perben engedélyezett költségmentesség szabályai nem terjednek ki a közvetítői eljárásra.